כל הפסולין פרק שלישי זבחים לג.

[טומאה] דחויה היא. כלומר בקושי נדחית אצלה [ב] דימוי בעלמא על ידי גזיאות עון שהצץ מרלה ולא בהיתר גמור [ג] לטומאת מת לידמי ולא לטומאת זיבה: **דקרייו.** מכיי ורבא סבירא להו טומאה דחויה היא בלבור וג"מ [ד] למיהוי [ה] מאן דאמר בפ"ק דיומא (דף ו:) דאמר הוה"ה היא בלבור יחיד במקום רבים:

לימא מסייע ליה. לעולא דאמר ביאה במקלת שמה ביאה: **מכף לסמיכה שחיטה.** כדכתיב [ו] וסמך ושחט: **חוץ מזו.** של אשם מלורע: **שהיה בשער נקנור.** הוא שער [ז] המזרחי כדתנן בשקלים (פ"ו מ"ג) שבמזרח שער נקנור ואחלו שער [ח] לא נתקדש בקדושת העזרה כדאמרי' בכילה לוקין (פסחים פה:) לפי שהמלורע עומד שם ומכניס ידיו [ט] לעזרה ושם מוליאין לו את האשם וסומך עליו ומוחז ומכניסו למקום שחיטתו ושוחטו מפני שאין מלורע יכול ליכנס בעזרה ולסמוך: **עד שמוין עליו מדם המאשם.** לא עליו ממש קאמר שאין נותנין על בהונות אלא מדם האשם אלא שזורקין בשבילו דם חטאתו ודם אשמו: **לעייל ידיה.** [י] לתוך הפתח ולסמוך ולישחטיה אלא הפתח דהא כל הפתחים שהיו שם רחבן עשר אמות [יא] ומשם מהן בצפון ומשם מהן בדרום שהפתח מכוון כנגד פתחו של היכל כאמצע העזרה [יב] ויכול לשחוט לפני לפנו של פתח דהוה ליה לפון וקס"ל רבי היא דאמר כל לפון העזרה כשר לשחיטת קדשים [יג] ואף לפון שבמקום דריסת רגלי כהנים וישראל כדאמר לעיל (דף כ.): **מרחק לפון.** לפון הכשר (מהן) לשחיטת קדשי קדשים רחוק מן הפתח יותר מכ"ב אמה מקום דריסת ישראל ומקום דריסת כהנים הכל אחת מהן ר"מ אמה במסכת מדות (פ"ב מ"ג) [וכרי"ר ברבי יהודה] דאמר (יומא נ.) [יא] אין לפון מקיר מזבח ועד כותל העזרה כנגד לפונו של מזבח ותו לא הילכך צריך להחזירו בלפון המזבח ולישחט מקף לפמיכה שחיטה: **כי גרסינן ולעבד פשפש.** ופירושו פתח קטן בכתפן במסכת מקלים [יד] שבמזרח בשער [יא] נקנור ושני פשפשין היו לו אחד מימינו ואחד משמאלו והן מחשבון פתחים שהיו משתחוים כנגד הפתחים. והכא [ב] פרכינן ונעבוד פתח קטן בכותל לפונו של עזרה כנגד המזבח ויעמוד מלורע בחלון וכיכים ידו [יב] ויסמוך לו לאו דביאה במקלת שמה ביאה: **הכל בכתב.** כך אמר דוד כל פתח [יד] העזרה ומדותיה וכנין כל הבית נמסר לי מיד ה' ואין להוסיף על החשבון [טו] וביאה במקלת לא שמה [יז] **אמר רב יוסף.** לעולא רבי היא [טו] ודקאמרת לעולא ולסמוך כל הסמוך כו': **מאי קסבר.** אלו תנא דאמר כל הסמיכות בריכות מקף לסמיכה שחיטה חוץ מזו: **לעולא ולסמוך בהדיא דרמנא אמר.** לו שיכנס ויסמוך: **אמא ריבה בפסיעות.** לאחר שסמך אם יכנס פסיעה לצד פנים יותר משהיה צריך נמצא עונה כרת: **סמיכה אשם מלורע דאורייתא.** כשאר אשמות דגמרינן להו סמיכה מהיקשא דכחטאת כאשם כפ"ק (לעיל יא.): [יד] **מכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא.** דלא משמע ליה וסמך ושחט במקום [יז] שסומך ישחוט: **מיתיבי וסמך ושחט.** אלו דסמיכתו קרא להיקשא סמיכתו דלמדרי' מה סמיכה בטהורים כו' [יח] וסמיכה דפשיטא לן בה משום דכתיב [ט] לפני ה' בשחיטה דלריכה שתהא לפנים ומשום דתקף לסמיכה שחיטה לריך שיכנס הסומך לפנים, ולעמוד טמא מבחון ולסמוך בפנים אי אפשר דלמדמרן לעיל שראשו וזרוע מכנים: **ואי אמרת לאו דאורייתא.** היכי פשיטא ליה סמיכה בטהורים [יט] **כעמאן נמי איתא.** שסומך בחוץ ומכניסה טהור לפנים ושוחט: **סמיכה אשם מלורע לאו דאורייתא.** קסבר שאינו בכלל [יא] אשמות שהרי אינו בא אלא להכפיר: רבינא

מכלל דתרוייהו סבירא להו [א]טומאה דחויה היא בצבור לימא מסייע ליה [ב]כל הסמיכות שהיו שם קורא [ג] עליהן אני תכף לסמיכה שחיטה [ד]חוץ מזו שהיתה בשער נקנור שאין מצורע יכול ליכנס לשם עד שמזין עליו מדם חטאתו ומדם אשמו ואי אמרת ביאה במקצת לא שמה ביאה ליעייל ידיה ולסמוך אמר רב יוסף הא מני [ה]ר' יוסי ברבי יהודה היא דאמר מרחק צפון וליעבד פישפש אביי ורבא דאמרי תרוייהו [ו]הכל בכתב מיד ה' עלי השביל (את) כל מלאכת התבנית איכא דאמרי אמר רב יוסף כל הסומך ראשו ורובו מכנים מאי טעמא [ז]כל כחו בעינן הלכך לא אפשר מאי קסבר אי קסבר סמיכת אשם מצורע דאורייתא [ח]ותכף לסמיכה שחיטה דאורייתא ליעול ולסמוך להדיא [ט] דרחמנא אמר אמר רב אדא בר מתנה גזירה שמא ירבה בפסיעות איכא דאמרי אמר רב אדא בר מתנה סמיכת אשם מצורע דאורייתא ותכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא מיתיבי [י]וסמך ושחט [יא]מה סמיכה בטהורין אף שחיטה בטהורין ואי אמרת לאו דאורייתא בטמאין נמי משכחת לה אלא איפוך סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא ותכף לסמיכה שחיטה דאורייתא

שהיו רחייה לדברי מדלא שנה התנא חילוק זכריס מנקבות היכא דכתיב כהן סמס כגון גבי מתנות כהונה אלא גבי מנחה דכתיב [ב] אהרן ובניו שמע מינה היכא דכתיב כהן סמס לא שנא כהנת ואם תאמר ולי מעטא הואיל והותר לגרעתו הותר לקרייו למה לי יבא עשה שיש בו כרת ודיהה עשה שאין בו כרת אלא הכי נמי איש לומר [ג] דעל מחנה לויה שנכנס בטול יום שבעל [ד] קרי הוצרך לומר עשה דפסח דבכרת דמי עשה וכו' דבטול יום [ה] אינו נכנס לו מן התורה לי עבול יום דזב מזב דמי לו מדרבנן מגזירת יהושפט והתם לא שייך למימר מתון שהותר לגרעתו שהרי בשמיני קלי ואינו אלא ממחר כפורים דלא נאסר מעולם ממתנה לויה ומה שייך שם לומר שהותר אחר אבל על מתנה שביום שמכנים ידיו לבהונות והוא בטול יום של קרי על זה קאמר מתון שהותר מתוסר כיפורים של מצורע דבעלמא אסור בעזרת שביום והכא הותר

הותר נמי לעבוד יום דקרויו:

הגה"ה מבלל דתרוייהו סבירא להו טומאה דחויה היא בצבור. והא דאמר רב מחליפא משמיה דרבא זאת אומרת הותרה היא בלבור כפ"ק דיומא (דף ו:) זאת אומרת אלא שבירא ליה [ו]: **וליעבד פשפש** [ז]: הכל בכתב כו'. והא דמוקיפים על העיר ועל העזרות [ח] היינו היכא דאיכא למימר קרא אשמאו ודרוש כי הא דסוכה (דף נא:) ומיהו קשה הכא מאי אין לך קרא גדול מזה דיעביד פשפש לקיים מצות סמיכה דרחמנא אמר וסמך [ט] ולמאי דמסיק דסמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא ניחא אבל לטעמא דשמא ירבה בפסיעות קשה דיעבד פשפש דליכא למימר ומיהו [יא] דשמא ירבה בפסיעות גזירה דרבנן בעלמא היא וקרי [יב] כאן הכל בכתב והא דאמר ברש כיסוי הדם (חולין פב:) דכיסוי הדם אינו אינו ממוקדשין מדם דלא איפסר דהיכי ליעביד לבטליה קא מוקיף אגנייו וכתיב הכל בכתב אין לך בו אשם כמו קרא דכיון [יב] דלא כתב בהדיא בקרא שיהוא כיסוי הדם במוקדשין:

ניעול וניסמוך. כיון דלא איפסר בענין אחר ולא מקיימין סמיכה בטהרה [ג] ולא דמי לשאר [טמאים] שמטלחין קרבנותיהם ולא אמרינן ניעול וניסמוך דמקיימת סמיכה דידהו בטהרה: **סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא** [ד]. ואמרינן [ה] אקפו ידייכו דלא מיהוי עבודה בקדשים. ומתוך הך שמעתא אתי שפיר הא דאמר כרש הטעבעות (לקמן דף עו.) גבי קפק מלורע שמביא אשמו ולוגו עמו ואומר אם מלורע הוא זה אשמו כו' ואותו אשם טעון סמיכה והבהות והשתא למה לי לימיתי סמיכה דין יהא אשם דין לא יהא [אשם] בעי סמיכה אלא משום דסמיכת אשם מלורע לאו דאורייתא [ו] ואקמתי לאשמעינן דטעון סמיכה (דאורייתא) [ז] משום ספיקא דשלמים וכן לעיל ברש מכילתין (דף ה.) גבי אשם דפריך מה לשלמים שכן טעונין סמיכה משום אשם מלורע נקט סמיכה ולא כפי' הקונטרס דלא גרס סמיכה בדפרישית בפ"ק והא דתנן בפ' כל התדיר (לקמן ג:) כל אשמות נאין בני שתי שנים ובכפף שקנים חוץ מאשם מלורע ולא מני לימיתי כל אשמות טעונין סמיכה חוץ מאשם מלורע [א] ואשם מלורע דין דמדרבנן מיהא טעון [ב] סמיכה והא דתנן בפ' כל המנחות בחות (מנחות דף פח.) רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונין שלש מצות שתים בכל אחד ואחד והשלישית אין בהן אשם מלורע טעון סמיכה ותנופה מי ואין בו תנופה שחוט לאו משום שהתם סמיכה דאורייתא והא דפריך בגמ' [ג] ויהא אשם מלורע טעון תנופה שחוט ומקל וחומר ומה זבחי שלמי יחיד שאין טעונין תנופה חיים טעונין תנופה [ד] כו' [ה] לא שייך למיפרך מה לשלמי יחיד שכן טעונין סמיכה דאורייתא כיון דתנופה אינה עבוד קל וחומר ומיהו קשה דפריך התם ויהו שלמי ציבור טעונין סמיכה מקל וחומר ומה שלמי יחיד שאין טעונין תנופה חיים טעונין סמיכה מקל וחומר [ה] כו' אמאי לא קאמר אשם מלורע יוכיח דדבר תמיה הוא אמאי [ו]: **איפוך סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא.** לעיל [ז] בפ"ק (דף ט.): ולפיכן אאר אשמות מדכתיב כחטאת וכאשם מה חטאת טעון סמיכה אף אשם טעון סמיכה ואם כן קשה אפילו אשם מלורע נמי ומה שפירש בקונטרס דקסבר אינו בכלל אאר אשמות משום דאינו בא אלא להכפיר קשה הא אמרינן פרק קמא

מסורת הש"ס

ב) פסחים מו. עט. ק. יומא ו: ז: מו: ג) תוס' נגעים פ"ה הי"ד ע"ש. ד) [לעיל כ. יומא לו.]. ד) [ברכות מח. כילה כ. מנחות לג.] ת"כ ויקרא נדבה פרשה ד' ה"א. ירושי' ברכות פ"א ה"א. ועי' ביצה פ"ב ה"ד. חגיגה פ"ב ה"ג. ה) [לעיל לג.וש"נ]. ו) ויקרא א. ד ה. ז) מדות פ"ב מ"ג. ח) שם מ"ד עיש. ט) ולעיל כ.. י) מ"ז מ"ב. כ) ויקרא ו יג. ל) [וע"ע תי' יומא ו: ד"ה אמר. הלריט בסוגיית הסכלן]. מ) [מנהרין כ.]. נ) [ע' לעיל כב: יבמות ס"ע מהלי ביאת מקדש הי"ב]. ס) [מגיה מז:]. ע) מנחות סב.. פ) פרש"י יא ה"ט.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מתחייבי וכו' למאן דאמר בפרק שני דף כז דאמר: (ב) ד"ה ליעייל ידיה לתוך העזרה לפנים מן הפתח ולסמוך וכו' לעיל. ג"כ דף יד: (ג) ד"ה הכל וכו' ביאה הם"ד ת"ס ס"ס אי"ר אמר רב יוסף: (ד) ד"ה ותוקף לסמיכה וכו' נמקום שסמך ישחט ואיי דסמיכתיי קרא להיקשא סמכיתו בלמדמרין בהקונ' הס"ד ותה"ס מ"ה מה סמיכה. ע"כ ועי"ש בפרק הקומץ דיש סמ הקש אחר:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בסיכת וכו' לא ס"ל לרשי"ת מה דסמיכה יחיד שבן בקנים בסיכה. קשה לי הא מה ר"ל שלמי צבור ויכהיו אלון לסיכים סמיכה ומכל מקום נשען תוקה שחוט. גם מ"ש אמ"ל ומיהו קשה וכו' אמתי לא קאמר דאם מלורע יוכיח והא ר"ל מה דאשם מלורע אלון נשען תוקה שחוט שלמי צבור דשעוים מעמה שחוט. ועם הא ים למקנו הקו"ש אבי מה שלמי יחיד דלא נשען תוקה רק אמם אחד נרין סמיכה שלמי צבור דנשען כי סמיכים מעמה לכ"ש דשעוים סמיכה ולכ"ל יוכיח כלל מאשם מלורע דהא אמה אלון נשען תוקה לא סמיכה כי:

שינויי נוסחאות

א) ל"ל קורא אני עליהן תבף (הגרי"ב). ונכתבי"ו ס"מ קורא אני בהן: ב) תיבת להדיא ליתא בדפי' ד"ש ונכתבי"ו. ויכ"ל הוסיפו מהבי"ו (ד"ש): ג) אעלם (כתבי"ו): ד) הקיי"ד ומה"ד להא אידאאי. לעומת וכו' (ד"ש ונ"ב): ה) ל"ל ונ"מ לדמדר אטרוחים אע"ג דאמ' בפ"ק דיומא דוחה היא בצבור. בסמס מודה דהוי קרבן יחיד. וע' תוס' יומא (דף ו ע"ב) ד"ה אמר ר"מ: ו) שער העורר המזרחי (ד"ש): ז) דרי לבהונות. (ד"ש): ח) ל"ל קדשי קדשים יאין שלא בגבר המזבח במקום דריסת (ד"ש): ט) הקפה מל' קפ"מ ובן תיבת אאמר אלחיון. וכי קרים דבגיבים הקיפוה: יא) ל"ל שער (ד"ש): יב) ל"ל והכי (ד"ש): יג) ידיו (ד"ש): יד) אחתי בחתי: טו) מתוך עד פס"ד נמתק (ד"ש) וכו' בבתי': טו) היא ובאה במלקת לא שמה ביאה דדקאמרת כדי (ד"ש). כתבי': יז) במקום שסמך ישחוט ואאי דסמכיתנו קרא כו' כל"ל הכדי. ומיכות מיתיבי וסמך ושחט מיכי לקבון (ד"ש) ביאה בחתי': יח) [אם] כתן הס"ד יתכ"ד מיתיבי וסמך ושחט מה סמיכה כו'. ס"מ מיתיבי וסמך ושחט מה סמיכה בטהורין, אף שחיטה בטהורין. מי' דבתיב ושחט (אות) בן הבקר לפני ה' ותיכף לסמיכה שחיטה. א"כ צריך הסומך לעמוד בפנים. דלעמוד מבחון ולסמוך בפנים א"א דהא צריך שיהיה הסומך ראשו ורובו בפנים ואי אמרת כו' (ש"ס): יט) בכולל שאר אשמות. יא. ש"ס: כ) ס"מ ר"ל דאפ"ה לא הוי שריגי אלא בע"ס ולא בשאר יומות השנה (ש"ס בשם ריגי). ויקשה תוקין אחר. מתוכתי בפ"ס בתוכיס ס"ס: כא) ל"ל של בעל (ד"ש): כב) דשבוד יום אחר (ד"ש): כג) ים לכוסיף כו' (ש"ס): כד) כיון דשמא (ש"ס): כה) כד"ו קרי. ומ"ק וא"כ שפיר קרינא כאן כו'. וכי' כיון דמדאוריתא מותר לסמוך לבדיא ס"ס ליפת קרא בכדיא דבעבד פסחים: כו) נמל"ל כיון: כח) דאוריתא. ובריכ' בהקפה יד כדאמרי' בפרק אין דורשין (מגילה נז ע"ב) אמרינן להו אקפו כל"ל (ש"ס): כט) דאוריתא נקטה ואקאמי (ב"ש): ל) ל"ל מתק תיבת דאוריתא. ועי' מלה"ר הגרי"ח מבר דמקדמי תיבה ז. ומי' בהתם: ל"ל פסוקא דאוריתא לאומרא מהרה. ע"ש ד"ה: לא) כי' כ"ה. קרי"ה. לשם אמ אמרינ. מ"ל לתמוס' דבמשם טיל לא הוי דאוריתא. יכ"ל מיתתן מדר ראשון. ועי' לית עלמ"ז: לב) כדי' כי זי' טעוניון. ועי' לית עלמ"ז: לג) הגיסה שחיטון (ש"ס): לד) מקל וחומר מתתן: לה) ל"ל ולא

קאמר (ב"ש): לו) אמאי אמרינן סמיכה אשם כו'. תיבת לאיסון נמתק והכ"ל (ש"ס מ"ק): לז) ל"ל לדעיל (ש"ס). לה דהא לעיל (ש"ס). לה: לח) מנמל"ל. ונכפ' ולנא מיקון מחמה שכיבה. ולאיכ נלחה: לט) נמל"ל ושעמא דמתוך שהותר ארצטרך לגבי מחנה כו':

שינה מקובצת יאי אריית יאי דאי"ריתא בר. לפרש"י דלא ידעינן סמיכה כשהרים רק (מהשתא) (מהשתא) כשהרים כמסר דמעינן מוקף לסמיכה שחיטה. ובין דאיקה לא"ס מרק דבשאר (בשאר) (ואין לומרים) ויחוט ויחוט בשחיט. אבל דמסמיכה כתיב לפני ה' אין לך מכמתה לה (בשהרים) (בשהרים). ולאחר ריב"ה דהן מקבלת אחות בכ"ר כיפה מחקלת לא מה מהם לפני ה' אפסר דמעיל ידיה ומסרן אלא ס"מ המוקף לסמיכה שחיטה דאוריתא היא ל"ל כעין סמיכה (לפני ה') (בשהרים) ומהו כן שחיטה. ל"ה דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה ישחוט. ר"ל דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה ישחוט. ר"ל דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה ישחוט מהם לפני ה'. ומהו כן סמיכון לסמיכה לה כדמי' דאוריתא היא מהם לפני ה'. ומהו כן סמיכון לסמיכה לה כדמי' (בשהרים) ומהו כן שחיטה. ל"ה דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה ישחוט. ר"ל דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה (אלא נרין) לשחוט מהם לפני ה'. ומהו כן סמיכון לסמיכה לה דאוריתא היא מהם לפני ה'. ומהו כן סמיכון לסמיכה לה כדמי' (בשהרים) ומהו כן שחיטה. ל"ה דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה ישחוט. ר"ל דקפסר מרחק לפון דלא מני לעיל ידיה ישחוט